

PERSBERICHT

Hard werken voor de kievit en weidevogelbeschemers!

De kievit is waarschijnlijk de meest bekende weidevogel in Nederland. Makkelijk te herkennen met zijn kuif, zijn zwart-witte verenkleed en zijn unieke, opvallend brede vleugels. Ook de baltsvluchten vallen op, waarbij de kievitman spectaculaire buitelingen maakt en de zwart-witte ondervleugels van ver zichtbaar zijn. Aan de 'zang' die hij dan laat horen, heeft de kievit zijn naam te danken.

Een wedloop in maart

Al in het vroege voorjaar hoor je ze bezig in de polders en kun je hun buitelingen in de vlucht zien. Vaak gebeurt dat al in maart. Vroeger was er dan tijd genoeg om de eieren uit te broeden en de jongen groot te brengen. Kieviten zijn in de loop van de jaren vroeger gaan broeden, maar ook de agrariër begint steeds vroeger met zijn werkzaamheden en de vogels kunnen hen niet meer voor blijven. Op de weilanden sneuvelen bij die vroege werkzaamheden veel eieren of jongen. Veel kieviten wijken de laatste tijd uit naar akkerlanden om daar te broeden, maar ook daar vinden tegenwoordig al vroeg werkzaamheden plaats. Uit onderzoek van SOVON, in onder andere de Beerse Overlaet, is gebleken dat het probleem vooral is dat de kuikens het niet overleven. Veel vogelliefhebbers en boeren gaat dat aan het hart, dus werden de handen ineen geslagen om de kievit te beschermen. Dat vereist wel een grote inzet van alle betrokkenen.

Rapen en terugleggen

Allereerst moeten de vrijwilligers op zoek gaan en de nesten vinden. Dan moet de boer aangeven wanneer hij of de loonwerker gaat werken op het land. Vrijwilligers moeten bereid zijn op die dag aanwezig te zijn. Afhankelijk van de werkzaamheden moeten er maatregelen worden genomen. Als het gaat om ploegen, moeten de eieren worden geraapt en daarna in een nestkom worden teruggelegd. Kieviten gaan dan al snel weer op de eieren zitten.

Als het gaat om bemesten moeten de eieren worden afgedekt. In de weilanden wordt tegenwoordig vaak een lange slang gebruikt om de mest van de straatkant naar de tractor te pompen. Die slang rolt steeds heen en weer over het weiland. Een vrijwilliger uit Nuland ontdekte dat als je het nest afdekt met een bolle deksel je én het nest afdekt én de slang rustig over de bolle deksel rolt.

Rust van 1 maart tot 15 mei voor het broeden

Maar dan houden de werkzaamheden nog niet op. Op weilanden wordt later het gras gemaaid, geschud en tenslotte opgeharkt. Op akkers wordt er gemest, geploegd, geëgd en ingezaaid. Om te voorkomen dat de vrijwilligers de eieren steeds moeten oprapen, worden ze nu bij de eerste werkzaamheden in een mandje gelegd. De rest van het seizoen hoeft dan alleen het mandje te worden opgepakt en na de werkzaamheden weer te worden teruggezet. Blijft bestaan dat er voor iedere actie overleg moet zijn tussen de boer en de vrijwilligers en dat de vrijwilligers iedere keer aanwezig moeten zijn, soms uren per keer.

Het beschermen waard

Om het iets eenvoudiger te maken kunnen er ook contracten worden afgesloten om pas later het gras te maaien, zodat de jongen eerst vliegvlug kunnen worden. Voor akkerland is er subsidie beschikbaar om een groenbemester er vóór 1 maart onder te werken en vervolgens tussen 1 maart en 15 mei geen werkzaamheden meer uit te voeren. Kieviten houden van wat vochtiger omstandigheden en de polders rond Oss (Beersche Overlaet) zijn juist door hun bijzondere, lage ligging altijd wat vochtiger en dus uitermate geschikt hiervoor. 'Plas-draspercelen' zijn een nog

betere oplossing gebleken waar de broedresultaten hoog zijn. Voor deze ingrijpende maatregel is ook subsidie beschikbaar.

Dat hele pakket van inzet vrijwilligers en boeren en subsidieregelingen moet de achteruitgang van de kievit tot staan brengen. We hebben nog steeds een redelijk aantal broedende kieviten in onze regio (afhankelijk van het weer tussen de 500 en 750 broedparen). En dat is het beschermen waard.

IVN Oss

3 januari 2021